

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztőnk háborúban léte alatt a szerkesztésért felelős:
PURJESZ MÓR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2. Telefonszám 124.

ELOFIZETÉSI ARAK VIDÉKEN:
Egész évrre 14 korona. Negyed évrre 3 kor. 50
Fél évrre 7 " Egy óra " 20

Kettős aggodalom

Az északi harcok eseményei megnyugvást hoznak, a csapatok győzelmei itthon örömet és lelkesedést keltettek. Az oroszok s az orosz uralom alatt álló különféle népek katonái vagy hátrálnak, vagy megadják magukat s rajtuk kívül tömérdek hadiszerep és felszerelés jut a diadalmas csapatok kezébe. A foglyok száma erősen emelkedik s ha ez tovább is így tart, rövid idő múlva eléri azt a számot, a miről pár nap előtt mint álhirről beszéltek.

Nagy megnyugvások ezek, az itthon levő idegek lelkipihenői. Szeretettel és hálával gondolnak az itthoni szívek merész és bátor erős és vitéz harcosainkra, a kik a hazáért, értünk, mindnyájunkért áldozzák vérüket. De közben a gondnak két felhője fut át a lelkeken. Az egyik az ország természetének a sorsa, a mely rendszerint a most ránk következő időben fog eldőlni. A másik pedig az aggodalomteljes kérdés, hogy milyen szerepe juthat még ebben a világháborúban Olaszországnak? Annak az országnak, a melyet a háború megkezdése előtt a közhangulat szövetségesünknek tartott. Annak ugyan nem mutatta magát, de eddig semlegességet tanúsított, bár kétségtelen, hogy az ellenségeink minden követ megmozgattak arra nézve, hogy beugrassák a háborúba. Ennek dacára megmaradt a szigorú semlegesség álláspontján. Most azt a kérdést tárgyalja lépten-nyomon az emberek beszéde, hogy ellentáll-e továbbra ellenségeink csábításainak és a magában Olaszországban szertelen módon folyó izgatásainak.

Az ország természete felől való aggodalmak nagyon is érthetőek. Soha nagyobb szükségünk nem volt jó termésre, mint most. A kilátások nem csak jó, hanem gazdag termésről biztatnak, mert az idő jól járt a vetésre. Csak ezek a fagyval fenyegető napok elmuljanak békén, égi csapások nélkül. Reméljük a legjobbat, Hogy az Isten, a ki harci fegyvereinket diadalra segíti, áldó jobbát kiterjeszti a földmivelés békés, kenyéradó fegyvereire is.

A mi a másik aggodalmat, Olaszországot illetné, ott is pár nap alatt dől el jobbra, vagy balra ez a borotvaélre állított nagy kérdés. A melynek három része van. Hogy semleges marad-e, az

entente pártjára áll-e, vagy pedig kilép a semlegességből mi mellettünk. Olaszország mérsékelt, nyugodt politikusi a szigorú semlegesség álláspontján vannak ma is. Van azonfelül egy párt, a mely Olaszország fejlődését, fenállását látja veszélyeztetve az által, ha a Földközi tengeren az angol és a francia uralom megerősödnek, ez a párt a semlegességből való kilépés esetén a mi pártunkra való állást tartaná kívánatosnak. Van azután háborús-párt, a mely hadviselést akarna velünk szemben. Ez hazafias pártnak mondja magát s egy része bizonyára az is, de a mozgató erők ellenségeink izgatásaiban, aknamunkáiban, sajtópénzéléseiben található. De ezzel szemben megint ott áll a szervezett olasz szocializmus, a mely általános sztrájkjal fenyegetőzik arra az esetre, ha a háborús párt kerülne uralomra.

Olaszország népének egy része az idegenforgalomból él, az meg most teljesen szünetel, ellenben a nem szünetelő földrendések az or-

szágnak hol az egyik, hol a másik részén tetézik a nyomoruságot. Ráadásul az arab törzsek a tripoliszi gyarmaton fellázadtak, s megverték az ottani olasz haderőt, olyképp, hogy oda már újabb csapatokat kell küldeniök.

Az olasz mérsékelt kormányférfiak az olasz királlyal együtt ezért ragaszkodtak eddig a semleges állásponthoz, a mely szerintük az ő jövő vágyaiknak is megfelel. Különösen most, a midőn a háború kedvező esélyei mindjobban a mi oldalunkra fordulnak az egész vonalon. A mérsékelt tudják, hogy Tirol olyan kemény dió, a melyhez nekik nincsen diótörőjük s a háború eseményeiből tudhatják, hogy a monarchia adriai tengeréről az egyesült angol-francia flotta is kénytelen volt veszteségekkel távozni. A politikai belátás Olaszországban ezeknek a mérsékeltnek az oldalán van, legalább még egyideig. De ha másként fordulna is a dolog, az sem fog minket készületlenül találni.

dős magaslatokon a tüzérségi harc állandó hevességgel tovább folyik. Az ágyudörgést Csernovicban nagyon erősen lehetett hallani.

Bujdosó oroszok a Kárpátok erdősegeiben

Mezőlaborc, május 13.

A Duklahorpadásban megvert és üzött orosz hadak kisebb csoporttal még az erdőben bolyonganak. Összefogdosásukra nyolctíz emberből álló katonai és csendőrjáratok cirkálnak az utakon és hegyi ösvényeken. A Labore völgyében ma vasvillás emberek kísérték lefelé ilyen elkószált oroszokat, akik az éhségtől, fáradtságtól esigázottan a legelső embernek megadják magukat, aki utjukba kerül.

Még mindig szaporodnak az orosz foglyok

Budapest, május 13.

Ma délelőtt ismeretes lett a fővárosban, hogy előcsapataink Jaroslau körül elérték a San folyót is maguk előtt kergetve a harmadik orosz hadsereg egy részének megmaradt roncsait. Déli csoportunk előnyomulása hasonló lendülettel folyik, az oroszok Przemysl irányába menekülnek. Foglyaik száma eddig 133.000, azonkívül 60 ágyút és 300 gépfegyvert zsákmányoltunk. Az elfogottak közt egy gyalogsági tábornok is van.

Uzsoktól északra elértük Turkát, a németek megközelítették Skolat.

Az üldözés

Berlin, május 13.

A „Berliner Lokalanzeiger” harctéri tudósítója jelenti lapjának az osztrák és magyar sajtóhadiszállásról:

Tisztek és harctéri tudósítók, akik éppen most tértek vissza az arevonáról és úgy az osztrák és magyar, valamint a német csapatokat is látták a Jaszló vidékén történt üldözés során, egyhangúlag megállapítják, hogy az üldöző szövetséges csapatok állapota kitünő. Az ezredeket egyszerű len-

Przemysl felé üldözik hadaink az oroszokat

A visszatérő lakosság a Kárpátokban

Mezőlaborc, május 13.

Az északkeleti vármegyékben kezdenek az életviszonyok régi medrükbe visszatérni. Sáros vármegyében különösen a felsővízközi járás szenvedett sokat a háború alatt. Most a községekben közmunkaerővel folyik az utak helyreállítása, szántóföldek felszántása és a rongálások kijavítása. Hasonlóként Zemplénmegyében a sztrájkói, mezőlaborei és szinnai járássokban. Hosszu csoportokban tér vissza az oroszok által elhagyott falvaiba a nép, hogy helyrehozza feldúlt hajlékait. A vidékek mindenütt a szorgos munkálkodás képét mutatják. Vasutakat állítanak helyre, leégett háztetők helyett újakat csinálnak, kidöntött telegráfoszlopokat helyeznek el és eltakarítják mindazt a szemetet,

melyet a hadak utja hagyott maga után. A hatóságok mindenütt szükségélelmiszereket osztottak ki.

Heves harcok Csernovictól északkeletre

Csernovic, május 13.

A harcok Csernovictól északkeletre vasárnap eddig nem észlelt hevességet értek el. A vasárnap folyamán négy rohamot intéztek az oroszok, de mindegyiket a támadók rettenetes veszteségei mellett verték vissza. Az ellenség nagy túlerővel támadta meg állásainkat Mahallánál. Délután 3 órakor gyalogságunk tüzérségi fedezet mellett közeli támadásba ment át s az ellenséget legsúlyosabb veszteségei mellett kivetette előretolt pozícióiból, 500 foglyot ejtettünk. Az orosz csapatok egyes részei tüzérségünk oldaltüzébe kerültek s megsemmisültek. Az er-

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-czégnél.

dület jellemzi. At vannak hatva a biztos győzelem tudatától és az egyszerű közlegényig átérzik nagy feladatuk jelentőségét. Az üldözési menetelések és harcok különös intézkedéseket tettek szükségessé, amelyek a hadieszközök használhatóságának megővéására irányultak. A szövetségesek hadvezetősége oly bő háborus tapasztalattal rendelkezik, hogy a hadvezetőség rendelkezései a tisztok és legénység pompás szellemi és testi jólétét eredményezték. A hadi- és élelmiszerek, valamint egyéb szükségletek utánpótlása a nehézségek dacára is kitűnően van szervezve, aki a szövetségesek arevonálán volt, a legkedvezőbb benyomásokkal távozott.

Az oroszok a San mögé menekülnek

Neu-Sandee, május 13.

A San alsó folyása mentén kialakult ütközetek huszonnégy óra alatt csapatainknak meghozták a győzelmet. A Boroevics-hadsereg keleti szárnyát képező Marwitz német hadseregszert a lupkovi hegynyeregen átkelve, üldözte az ellenséget északkeleti irányban és bár oroszok Dvorniknál kétségbeesetten védték a San hidjait, a harc a szövetségesek javára dönt el. Különösen heves volt a küzdelem Bereckynél, az 1253 méter magas hegyért, ahol az oroszoknak kitűnő fedezékek voltak, de tüzérésünk innen is kisöpörte az ellenséget.

A Boroevics-sereg centruma Lupkovon át, az Ostavica-folyó mentén halad előre. A Krosznótól keletre operáló csapatok is sikeresen haladnak előre s úgy ezen a fronton, mint a Rymanovtól északkelet felé előnyomuló seregek több helyen benyomták az orosz állásokat. Az üldözés javában tart. A neu-sandeei hadtárgygyűjtő-állomásra kedden ismét rengeteg zsákmány érkezett. A fogolyvonatok egymást érik. Nyugatgalicia felszabadított területén az összes vasuti állomásokat már újból felszerelték. A műszaki csapatok közvetlenül a front mögött dolgoznak és néhány órával az ellenség megverése után már helyreállították a megrongált vasuti vonalakat. A galíciai utak a József Ferdinánd- és Mackensenseregek operációs területén meglehetősen jó karban vannak és így az etappe és a sebesültszállítás a legnagyobb pontossággal megy végbe. Tegnap Neu-Sandeeen át Kassa felé szállították a zsákmányolt orosz ágyukat.

Eladó ház.

Kossuth-utca 50. új számú ház, mely áll 2 szoba, 2 konyha, kamra, 2 istálló, 2 szin és még több mellékhelyiségből örök áron szabadkézből eladó.

Értekezhetni:

KARDOS FERENCNÉL
Kálvária-utca 55. szám.

Olaszország magatartása

Giolitti a semlegességért

Zürich, május 13.

Itteni reggeli lapok jelentik: A legutóbbi 24 órában Olaszországból érkezett hírek megerősítik azt az impressziót, hogy a diplomaták a a semlegesség fenntartására irányuló fáradozásait folytatják és a játszmát még nem tartják elvezettnek. Ha Olaszország ezt a legsúlyosabb válságot háború kezdése nélkül megúsza, akkor ez mindenekelőtt Giolitti szüntelen fáradozásainak lesz köszönhető, aki egész politikai súlyát a semlegesség érdekében veti latba. Ennek hatása már most is érezhető. Rómából érkezett távirati jelentések szerint a hangulat kissé optimisztikusabb.

Róma, május 13.

A „Giornale d'Italia” Giolitti egy nyilatkozatát közli, amelyben annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy Olaszország nem fog beleavatkozni a világháborúba.

Berlin, május 13.

Római táviratok szerint Giolitti megérkezésének híre a politikai körökben mindenütt mély benyomást gyakorolt. Kamarai körökben Giolitti római tartózkodását úgy magyarázzák, hogy Olaszország semlegességének megővése érdekében fog működni. Egész Olaszországból a legtekintélyesebb képviselőket nagy számban Rómába hívták. A Monte Citorio nagy az élénkség. A képviselők folytonosan tanácskoznak egymás között és a miniszterekkel. Salandra folytonosan érintkezik kiváló politikuskokkal. Giolitti Frascatiban hosszas megbeszélést folytatott Cavourral.

Róma, május 13.

A „Giornale D'Italia” jelenti, hogy Giolitti Turinből való megérkezése alkalmával a pályaudvaron néhány barátja fogadta. Egy csoport intervencionista is megjelent a pályaudvaron és tüntetett Giolitti ellen, majd különféle kiáltásokkal egészen lakásáig kísérték. Giolitti utközben nem szólt semmit, de amikor a kapun belépett, hirtelen megfordult és odakiáltotta a tüntetőknek:

— Uram, jobb volna, ha csak azt kiáltanák: éljen Olaszország! A többi államokat hagyják békében.

Róma, május 13.

Palamenghi Crispi a „Concordia”-ban megállapítja, hogy a komoly politikusok többsége elítéli a háborút, de nincs bátorsága ahhoz, hogy a háborúra izgatók gonosz örületével szembeszálljon. Mindezek a parlamenti férfiak egyébként meg vannak győződve arról, hogy az első olasz kudarc esetén, ha majd a hadsereg a határokon fog állani, az ország belsejében forradalom fogja felütöni fejét. Palamenghi Crispi az olaszok okosságára appellál, hogy ez a végzet elháríttassék.

Róma, május 13.

A „Giornale d'Italia” vezércikkében a rendkívül komoly, döntésre megérett helyzettel foglalkozik. Sugalmazott cikkében jelenti,

hogy a helyzet május 5-ike óta szemmel láthatólag megváltozott. A királynak a genuai polgármesterhez intézett ismeretes távirata, amely a boldog jövőt esillogtatja meg az olasz nép előtt, esodálatos hatással volt a nemzetre. Az egységes olasz nemzet minden tagja, az örök város minden polgára át van hatva attól a tudattól, hogy valaminek történnie kell. Uj, titokzatos valami él Róma izzó levegőjében. A helyzet tényleg megváltozott. Mindenki érzi, hogy komoly következményeiben rendkívül fontos óráknak halaszthatatlanul be kell most már következniök. A lap szerint a döntés a legközelebbi időn belül megtörténik abban az irányban, amely legjobban megfelel az olasz nemzetnek s a lelkek a feszült várakozás nyomása alól fel fognak szabadulhatni.

Egy jóra való, ügyes embert

heti fizetéssel

fevesz e lap kiadóhivatala.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Május 14. Péntek Róm. kath. Ald. esüt. Protest. Ald. esüt. Görög-orosz ápr. 30. Jézus m. Nap kel 4 óra 28 percekor, nyugszik 7 óra 25 percekor.

Időjárás. Enyhébb idő várható, legfeljebb nyugaton némi esővel. Sörgönyprognózis: Enyhébb és nyugaton elvettve csapadék. Déli hőmérséklet 16-6 C.

— Az új hadikölcsön. A második hadikölcsön aláírása a mai nappal vette Makón is kezdetét. Az a 14 nap, mit a kölcsön aláírására megállapítottak, tanúságot fog tenni arról, hogy az ország nepe épen úgy fogja jegyezni a második hadikölcsönt, mint az elsőt. A jegyzésnek valóban szép jelet mutatja Glatfelder Gyula esanádi megyéspüspök, ki lelkes felhívásban szólítja fel egyháza hivatát a kölcsön jegyzésére. Glatfelder püspök azt is elrendelte, hogy a plébánosok május 15-ig küldjék be a csanádmezei alapítványi pénztárhoz mindazokat a takarékbetéti pénzeket, amelyeknek betéti terhére hadikölcsönt akarnak jegyeztetni.

— A községi és körjegyzők egyévi önkéntességi joga. A hivatalos lap mai száma a honvédelmi miniszter körrendeletét közli, mely szerint a hadügyminiszterrel létrejött megállapodás értelmében a fegyveres népfelkelői szolgálatra bevont vagy alkalmasnak talált B) alosztályú népfelkelésre kötelezett azok a községi és körjegyzők, illetőleg segédkörjegyzők, akik a községi jegyzői oklevelet a középiskola hat osztályának elvégzése alapján szerezték meg, az egyévi önkéntesi kar-paszomány viselésére való jogosítást kérhetik. A kérelem tekintetében határozat-

hozatalra a népfelkelési bemutató szemlére még csak ezután megjelenő jegyzők tekintetében határozathozatalra a népfelkelési bemutató szemlére még csak ezután megjelenő jegyzők tekintetében a szemlebizottság elnöke hivatott. Az igény a hat középiskola sikeres elvégzését igazoló iskolai bizonyítvánnyal, a községi jegyzői oklevéllel és az illetékes járási tisztviselő által kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó. A fegyveres népfelkelői szolgálatra már bevont, de még a póttesteknél levő jegyzők kérelme tekintetében az előbb említett okmányok alapján az illetékes hadkiegészítési kerületi, illetőleg honvédkiegészítő parancsnokság határoz. A hadszíntéren levő jegyzők kérelme tekintetében a határozathozatal a csapatparancsnokot illeti meg. Utóbbi esetben a fentebb említett okmányok bemutatása nem kívánatik meg; az igényjogosultság a kérelmező jegyzőkönvi bemondása alapján állapítandó meg. A kérelem elutasítása miatt minden esetben a honvédelmi miniszterhez való felebbezésnek van helye.

— Neumann Zsigmond árvái tisztelettel tudatják nagyrabecsült vevőközlőségüket, hogy édes atyjuk üzenetét a régi szellemben tovább folytatják és kéri, hogy üzenetüket a jövőben is az eddigi bizalommal sziveskedjenek felkeresni. Neumann Zsigmond cég.

— Katonáink szabadságának meghosszabbítása vetési munkákra. A legénység vetési szabadsága már legnagyobb részben lejárt. Azonban a kétheti szabadság sok esetben nem volt elégséges a vetési munkálatok elvégzésére, ezért a legénység a munkálatok tartamára szabadsághosszabbítást, vagy újabb szabadságot kap, ha a közigazgatási hatóság ezt kéri. A kérvényeket az egyes póttestek döntés végett felterjesztik az illetékes kerületi parancsnokságokhoz.

— Szabad-e a dohány közé más terményt ültetni. A dohányültetvények közé eddig szigorúan tilos volt más növényt ültetni. A pénzügyminiszter most a közigazgatási hatóságokhoz leiratot intézett, melyben megengedi, hogy a dohányültetvények közé alacsony növényű terményeket, burgonyát és gyalogbabot ültessenek.

— Népfelkelő hadapródok. Egy újabb miniszteri rendelet szerint népfelkelő hadapróddá csak azok a szolgálatot még nem teljesített egyévi önkéntesi kar-paszomány viselésére jogosult népfelkelők nevezhetők ki, akik tudományos képzettségükkel fogva igazolják önkéntesi jogosultságukat és állítási kötelezettségüknek már eleget tettek.

— Nem lesznek tankönyv változások. A különböző iskolák tantestületei minden év április havában kötelesek megállapítani a jövő tanévre szóló tankönyv változásokat. A vallás- és közoktatási miniszter most elrendelte, hogy a tantestületek az idén ne tartsák meg erre vonatkozó értekezletüket és további intézkedésig a tankönyvekben semminemű változásokat ne tegyenek. Ennek oka részben az, hogy meg akarják kimélni a családokat az új könyvek beszerzésével járó kiadásoktól, részben pedig az, hogy a háború okozta változatok a jövő tankönyveiben nagy fontossággal fognak szerepelni.

— A gőzgépezélok és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden, június hó 6. napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Földvári-utca 4. szám) beküldendők.

A przemysli hadifoglyok névjegyzéke

A jövő héten értesítés jön a przemysli foglyokról

Przemysl eleste óta az osztrák Vöröskereszt-Egyesület ismételtén a pétervári Vöröskereszthez fordult azzal a kérelemmel, hogy a fogly tiszték és legénység névsorát mielőbb küldje Bécsbe. Az osztrák Vöröskereszt ma a következő francia nyelvű levelet kapta a pétervári Vöröskeresztől:

A Vöröskereszt elnökségének, Bécs. Az orosz vöröskereszt vezérigazgatóságának kívánságára 1915. március 25-én külön megbízatással Przemyslbe utaztam. Ez utamról sietek az osztrák Vöröskereszt elnökségének a következőkben jelentést tenni:

A przemysli garnizon nagyobb részét nyomban az átvétel után eltávolítottuk, csak a betegek, körülbelül 6000, maradt orvosi ápolás alatt a várban. A helyőrséget különböző irányban a kasani és turkesztáni katonai kerületekbe szállítottuk. Az internálási hely nagy távolsága miatt az internáltak névsora csak megkéssve érkezik Bécsbe és a foglyok nagy száma is késedelmet okoz. Hogy azonban bizonytalanságban élő sok ezer családnak némi vigaszt nyujtsunk, a hadifoglyok központi utmutató irodája a jövő hét folyamán a tisztéknek és a legénységnek Przemyslben összeállított listáját Bécsbe fogja küldeni.

Ami a przemysli helyőrség támogatását illeti, végleges internálásuk pillanatáig, úgy van szerencsém közölni, hogy a tiszték kapitányig naponta 1 rubel 50-et (körülbelül 4 korona), alezredes és ezredes naponta 2 rubel 25-öt (körülbelül 6 korona), tábornokok 2 rubel 80-et kapnak naponta. A legénység olyan zsoldot kap, mint az orosz katonaság. A przemysli helyőrségnek Oroszország belsejébe való gyors elszállítása lehetlenné tette, hogy minden közbeeső állomáson megfelelő segítőakció szerveztessék. Mégis történetek intézkedések, hogy a foglyok egyes közbeeső állomásokon fürdőt és tiszta ruhát kapjanak. Pénzt vagy más közszükségleti tárgyat, amelyet a bécsi Vöröskereszt-Egyesület juttat el hozzá, azonnal a fogly tartózkodási helyére juttatunk.

Ovtchinnikoff vezérőrnagy, a hadifoglyok központi irodájának elnöke.

* Adományokat a hadifoglyok részére a Vöröskereszt hadifogly ellátó központi irodájába (Bécs, Jasomirgottstrasse 6. sz. alá) kell küldeni.

A hős katonája és a hajthatatlan após

Féllábu embernek nem adom a leányomat

Nagyváradról írják lapunknak a következő érdekes történetet:

Biharmegyében nagy megbotráncokozást keltett most egy magyarországi járásbeli gazda eljárása.

Árgyelán Tógyer nánahegyesi gazdálkodónak a leányát még a háboru kitérése előtt eljegyezte Mornye Péter odavaló jómódu legény. A közbejött háboru miatt az esküvőt nem tudták megtartani és a legénynek a csatatérre kellett elmennie.

A harctéren hősiessé küzdött. Különösen rohamokban tüntette ki magát, mikor súlyos csapással tömegesen pusztította a muszkát. Egy ütközet alkalmával shrapnell érte a legény lábát.

Mornye a kórházba került, ahol amputálták. A féllábu hőst tárt karokkal fogadta a menyasszonya. Mornye egyenesen a menyasszonya édesapjához ment és megkérte a leány kezét.

— Féllábu embernek nem adom oda a leányomat! — volt a válasza.

— Nem szégyen az, apám! A hazáért vesztette el a lábát. En a felesége akarok lenni — mondotta a leány.

Az apa azonban hajthatatlan maradt. Hiába lépett közbe a a lelkész, a jegyző. Végül is az árvaszékhez jelentés ment a dologról. Biharvármegyei árvaszéke megfosztotta az apát atyai hatalma gyakorlásától és hivatalból adta a házassághoz beleegyezését. A boldog jegyesek így a hivatal védelme alatt már tegnap meg is tartották az esküvőt.

SZÍNHÁZ

Színházi műsor

Pénteken Horovitz Gusztávné Komjáthy Mici urasszony és Szendrey Mihály az aradi-színház igazgatójának felléptével „Pygmalion”, vigjáték.

Szombaton Horovitz Gusztávné Komjáthy Mici urasszony és Szendrey Mihály vendégfelléptével „Tündérlaki lányok” vigjáték.

Vasárnap délután leszállított helyárrakkal „Az oroszok a Kárpátokban”, énekes színjáték. Este rendes helyárrakkal „Lengyelvér”, operette.

* A Pygmalion bemutatója. Ma este igen érdekes színházi estéje lesz közönségünknek. Bemutatja ugyanis szintársulatunk a Vig-színház nagyhatású darabját, a „Pygmalion”-t, amely a fővárosban óriási sikert aratott és számos zsufolt házat vonzott. Ezen az estén lépnek fel Horovitzné Komjáthy Mici asszony és Szendrey Mihály, az aradi színház igazgatója, a kiknek művészi játéka bizonyára még jobban fokozza a közönség érdeklődését. A vendégművész és vendégművész szombaton is játszik, még pedig Heltai Jenő nagyszerű vigjátékában, a

„Tündérlaki lányok”-ban. Mindkét előadás iránt óriási az érdeklődés.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután leszállított helyárrakkal a szerdán nagy sikert aratott „Az oroszok a Kárpátokban”, Dr. Vass István nagyhatású énekes színjátéka kerül színre a már ismert elsőrendű szereposztásban. Este 8 órakor rendes helyárrakkal a Király-színház nagyszerű operettjét, a „Lengyelvér”-t játszik harmadszor. A vezető szerepeket ezuttal is Révész Ilonka, Nádasyné, Müller Kató, Ujj Kálmán, Rónai, Komlós, Sugár, Torma, Szarvasi és Garai játszik.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(902)

100. fejezet.

Roberto és Trebelli.

— Oh, elég érett már!
Gyönyörűen ki van fejlődve!
— De mit ér, ha még nem tud szeretni!
Szemében nincs semmi tűz, ajaka nem éget, ölelése nem képes lobogásba hozni a vért... sőt azon kezdem, hogy még ölelni sem tud.

— Majd megtanulja!
— Ez?
Soha! kiáltá Marietta.
— Nincs is olyan anyagból gyurva.

Már kicsi korában látszik, kiből mi lesz!

Del-Montenek feltűnt, hogy Marietta igen kacéruul néz rá, hajfűtőseiket folyton igazgatja és hófehér fogait esábitóan villogtatja, miközben nem mulasztotta el picurka lábujjhegyét is mutogatni.

Del-Monte ránézett.
Marietta elég csinos, vagy mint mondani szokás, fess volt.

Parázs szemével még mindig igézően tudott nézni s gömbölyű idomáért a férfiak bomlottak.

— Ha Márta nem lenne, akkor Mariettára talán inkább gondolkodnék...

Ezt ugyan nem mondta, de azért Marietta mégis megsejté.

Ajkát gunyosan felbigyeszté és sértődve elfordította fejét.

— Del-Monte pedig Mártához ment.

— Csak azért se legyen a tied! kiáltá utána Marietta. Bárcsak esufel felsülnél.

Szappanos Illés a lehető legnagyobb és legmegnyerőbb mosollyal lépte át Márta küszöbét.

— Mit csinál az én drága foglyom, az én imádott várkisasszonyom? kérdé edeskesen.

Márta elejébe futott, Del-Monte már azt hitte, hogy célnál van s kitérta karjait.

Márta visszahökkenve hátrált. Szappanos azonban feléje tartott.

(Folyt. köv.)

Adakozzunk a megvakult katonáknak

Hirdetmény.

A makói ref. egyház gondnoksága közhírré teszi, hogy az ó- és új-temetőben levő füvet folyó hó 16. napján délután 2 órakor a helyszínen a legtöbbet ígérőknek készpénzfizetés mellett árverésen eladja, melyre a venni óhajtok a nevezett időre és helyre tisztelettel meghívhatnak.

Továbbá közhírré teszi azt is, hogy az ó-templom udvarán és a Vizes-utcan kivágott akácfaakat pedig folyó hó 19-én délelőtt 9 órakor a helyszínen árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek eladja, melyre a venni óhajtok a nevezett helyre és időben tisztelettel meghívhatnak.

Makó, 1915. május 12.

Veres Sándor,
gondnok.

Makón az állemi ut mentén egy nagy forgalmu vendéglő hat éves kőépület berendezéssel együtt kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó és ávethető. Czim a kiadóhivatalban.

Hereföld

a gaesibai tanyámon kaszálásra kiadó. Rózsa krumpli 13 korona. Szép hófehér nagyfejű fokhagyma 120 kor. per 100 kgr. kapható. MANDL ZSIGMOND.

Kiadó hereföldek.

20 kis hold hereföld és ugyanott jó, száraz hereszéna eladó. Bővebb felvilágosítást nyujt Breuer Dezső kereskedő, Ott Károly cégnél.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting” Diesel motorok

Szivőgáz

és benzínmotorok. Csapófogorruiturák benzín és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepető újdonság!

Nyersolajmotorok keresztfejvezetékekkel.

Bellert Ignác és Társa mernéki iroda

Budapest, V. Károly-utca 4. szám. Saját érdekben kerjéni (talánai) árajánlatot Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Vetni való és főzésre alkalmas
szép, nagy burgonya
kapható Iritz Sámuel özv. cégnél.

ORVOSOK

Igazolják, mint legkiválóbb kö-
högés elleni szert a:

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „3 fenyővel“

Milliók használják

Köhögés

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számar-
hurut ellen és különösen meghűlés ellen,
mely miatt minden harcosnak nélkülöz-
hetetlen. 600 orvosi és más egyén
igazolja a biztos sikerét ezen étvágy
gerjesztő és kellemes cukorkáknak. Cso-
magja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadit csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

POÓR ENDRE

gyógyserésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szepítő, májfélt,
ar- és kézvédelem és min-
dentétele bőrtisztító hatású ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfjító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfjító 1 ko-
rona. Szerepek: ezek több kiállításán ér-
mekkel lettek díjazva.

Motoros géppel való morzsolást

azonnal elvállal:
Glück Samu gépraktára.

Egy ügyes, jóra való flut
t a n u l ó n a k
felvesz e lap kiadóhivatala.

HERE SZÉNA és MAR-
HÁNAK való, valamint
herésárpa-szalma

kapható IRITZ MIK-
SÁNÁL olcsó árban.

A Korzó-szálloda
és vendéglő
kedvező árban
eladó.

Hereföld 100 hold
kiadó Iritz Miksánál.

A fogak hófehérségét, tisztaságát, csak úgy érhetjük el, ha
állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi:
Ideál-fogkrémet. A szájnak és fogaknak kellemet-
lenségeit és számtalan betegségét
megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elér-
hetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok-
szerű kezelés mellett az Ideál-arckenőcsőt használjuk!

Végül az arcnak üdőségét, szépségét, fiatalságát csak úgy
érhetjük el, ha

**Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet,
Ideál-poudert, Ideál-szappant**

használunk. — Mindezen kitűnő készítmények törvényes véd-
jeggyel vannak **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerár-
ellátva — és rában szerezhetők be.

Telefon-szám: 68.

Telefon-szám: 68.

Van szerencsénk a jégvásárló tisztelt kö-
zönséget értesíteni, hogy

a jéggyártás kezdetét vette

és a jég árát f. évi április hóra követke-
zően szabtuk meg: Üzleti célokra 12 és
fél kilón felüli vásárlásoknál a malomban
átvéve kilónként 3 fillér. Magánhasználatra,
a házhoz szállítva kisebb mennyiségben,
kilónként 5 fillér.

Zeitler gőzmalom r. t.

Több száz

fénykép van már eddig is kiadóhivatalunkban, „Hőseink nagy fénykép albumá“-ba való elhelyezés
céljából, de ezideig azonban még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy ezen művet kiadhassuk
mert a harcterről igen sok

katona

azzal a kéréssel fordult hozzánk, hogy várjunk még az album kiadásával, míg ők is abban a helyzet-
ben lesznek, hogy a fényképeiket beadhassák közlés végett. Örömmel teszünk eleget vitéz katonáink
ezen kérelmének annyival is inkább, mivel ezzel nagy örömet szerzünk nekik, másrészt pedig „Hőseink
nagy arckép albuma“ annál díszesebb lesz, minél több hős fényképe díszíti azt. A legutóbbi napokban
már több katonatiszt fényképe is

érkezett

hozzánk közlés végett. Ismételtén felhívjuk azonban katonáink itthonmaradt hozzátartozóit is, hogy
a kinek fénykép van birtokában, azt minél előbb hozza be lapunk kiadóhivatalába, hogy „Hőseink nagy
arckép albumá“-ban megörökíthessük. — Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal készséggel szolgál.

Nyomatott Dr. Kiss Pálnak a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján, Makón.